

Uddannelsesstrukturer inden for Træets Efteruddannelsesudvalg

En analyse

December 2012

Mærsk Nielsen HR

Jystrup Bygade 4

4174 Jystrup

Tlf. 35 13 22 77

E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk

www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-92324-33-7

Rapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	5
Analysens formål	5
Analysemetoder og -design.....	6
Organisering	7
Analyserapport.....	8
2. JOBPROFILER.....	9
3. KOMPETENCEKRAV TIL MEDARBEJDERNE	13
Teknisk-faglige kompetencekrav	13
Almen-faglige kompetencekrav	16
Personlige kompetencekrav	17
4. BRANCHENS BEHOV FOR AMU-STRUKTURER	19
Branchens kendskab til AMU	19
Synliggørelse af AMU-strukturer	20
Amukurs.dk	21
5. SYNLIGGØRELSE AF AMU I JOBPROFILER	25
Oplistning af eksisterende AMU	25
Behov for øvrige arbejdsmarkedsuddannelser	27
6. OPSUMMERING OG ANBEFALINGER.....	28
BILAG 1. INTERVIEWGUIDE	32
BILAG 2. AMUKURS.DK.....	33
BILAG 3. OPLISTNING AF AMU-MÅL	34

1. Indledning

Analysens formål

Formålet med analysen har været at afdække mulighederne for at skabe uddannelsesstrukturer bestående af arbejdsmarkedsuddannelser, der er tilknyttet FKB'erne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Analysen har haft til hensigt at pege på mulige uddannelsesstrukturer, der kan bestå af AMU-mål, der kan gennemføres i forlængelse af hinanden ("perler på en snor") eller af grupper af AMU-mål, der kan gennemføres i en vilkårlig rækkefølge.

Det har desuden været hensigten, at analysen har skullet danne grundlag for at vurdere et eventuelt behov for at udvikle nye AMU-mål, f.eks. AMU-mål, der kunne passes ind i strukturerne og gøre dem mere fyldestgørende.

Analysen har ligget i forlængelse af en analyse af fremtidens uddannelsesbehov inden for træ- og møbelindustrien, som Træets Efteruddannelsesudvalg fik gennemført i 2011.¹

Nærværende analyse af uddannelsesstrukturer er gennemført i et tæt samspil med en evaluering af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for træ- og møbelindustrien², som Træets Efteruddannelsesudvalg ligeledes har fået gennemført i 2012.

Dette har bidraget til en mere dybdegående analyse, end det oprindeligt var planlagt. Der er f.eks. blevet gennemført langt flere interview, og interviewene har haft et bredere sigte end blot afdækning af mulighederne for at skabe AMU-uddannelsesstrukturer. Der er i interviewene bl.a. spurgt ind til jobprofiler, arbejdsopgaver, kompetencekrav og anvendelse af kompetenceudvikling. Se mere herom i afsnittet 'Analysemetoder og -design'.

Træets Efteruddannelsesudvalg har en forventning om, at udvikling af uddannelsesstrukturerne kan bidrage til synliggørelse af de muligheder, som medarbejdere i træ- og møbelindustrien har for at deltage i kompetenceudvikling gennem arbejdsmarkedsuddannelserne. Analysens formål er dermed også at bidrage til, at flere fra AMU-målgruppen rent faktisk deltager i arbejdsmarkedsuddannelserne.

¹ Analyse af fremtidens kompetencebehov inden for træ- og møbelindustrien. Cowi og Træets Efteruddannelse, januar 2011.

² Evaluering af AMU inden for Træets Efteruddannelsesudvalg. Mærsk Nielsen HR og Træets Efteruddannelsesudvalg, november 2012.

Analysemetoder og -design

Analyseprojektet startede med en desk research, der blev gennemført med udgangspunkt i bl.a. rapporten 'Analyse af fremtidens kompetencebehov inden for træ- og møbelindustrien'.

Derefter blev der blevet gennemført interview med virksomheder, der har kunnet bidrage til analysen. I alt 15 virksomheder har deltaget i interview. Udvælgelsen af virksomhederne er sket i samarbejde med Træets Efteruddannelsesudvalg.

I alle interviewene har der deltaget ledere, og der har desuden deltaget medarbejderrepræsentanter i tre af interviewene.

Se liste over virksomheder, der har deltaget i interview, i boksen herunder.

Følgende virksomheder har deltaget i interview:

- Aggersvold Savværk, Jyderup
- Brødrene Andersen Møbelsnedkeri A/S, Hinnerup
- Carl Hansen & Søn, Aarup
- Dolle A/S, Frøstrup
- HTH Køkkener, Ølgod
- JELD-WEN, Herning, Løgstør og Sdr. Felding
- Junckers Industries A/S, Køge
- Kvist Industries A/S, Aare
- Lundum Savværk ApS, Horsens
- Midform A/S, Middelfart
- Montana Møbler A/S
- Outline Vinduer – Inwido DK – Storke Vinduer, Farsø
- Raaschou Inventarsnedkeri A/S, Rødovre
- Rold Skov Savværk A/S, Sabro
- 3 TOP, Føvling

I interviewene har der især været fokus på følgende temaer:

- Forskellige jobprofiler i virksomheden inden for Træets Efteruddannelsers uddannelsesområder
- Arbejdsopgaver inden for de forskellige jobprofiler
- Kompetencekrav til medarbejderne
- Medarbejdernes uddannelses/-efteruddannelsesbehov
- Virksomhedernes anvendelse af kompetenceudvikling
- Lederes og medarbejderes overblik over kompetenceudviklingsmuligheder i AMU – og deres behov for uddannelsesstrukturer/-pakker

Se den anvendte interviewguide i virksomhedsinterviewene i bilag 1.

Efterfølgende er der blevet afholdt interview og dialogmøde med skolerne. Uddannelseskonsulent Ole Egemose fra Træets Efteruddannelsesudvalg har deltaget i disse møder med skolerne.

Ved møderne med skolerne har der dels været fokus på at formidle resultaterne af interview med virksomhederne, og dels er skolerne blevet inddraget i overvejelserne om, hvordan arbejdsmarkedsuddannelserne bedst kan synliggøres.

Datamaterialet fra desk research og interview er blevet analyseret, og efter drøftelse med Træets Efteruddannelsesudvalg er der blevet udarbejdet et forslag til, hvordan arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg bedst kan synliggøres.

Projektet er afsluttet med udarbejdelsen af denne rapport, der opsummerer analyseresultaterne og de mulige uddannelsesstrukturer.

Analysen er gennemført i perioden april-november 2012.

Organisering

Analyseprojektet er gennemført i et samarbejde mellem konsulenter i sekretariatet for Træets Efteruddannelsesudvalg og konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

Der har i projektperioden løbende været møder mellem konsulenterne i sekretariatet og konsulenterne fra Mærsk Nielsen HR

Der er blevet afholdt et indledende møde om analyseprojektet. Konsulent Ole Egemose fra Træets Efteruddannelsesudvalg har deltaget i fokusgruppeinterview med skolerne, og han har desuden deltaget i et møde med skolerne, hvor projektets resultater kort blev præsenteret. Endelig har Ole Egemose bidraget til en strukturering af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Analysens resultater bliver præsenteret på et møde med Træets Efteruddannelsesudvalg primo december 2012.

Analyserapport

Rapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

Analyserapporten kan downloades fra websiderne www.traefremtid.dk og www.maersk-nielsen.dk.

Analysen er gennemført med tilskud fra Ministeriet for Børn og Undervisnings pulje til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelserne.

I analyserapportens 2. kapitel beskrives de jobprofiler, der er blevet afdækket i analysen.

Kapitel 3 sætter fokus på kompetencekravene til medarbejderne inden for træ- og møbelindustrien.

I kapitel 4 analyseres branchens behov for AMU-strukturer. Der er fokus på branchens kendskab til arbejdsmarkedsuddannelserne, samt på hvordan arbejdsmarkedsuddannelserne på nuværende tidspunkt er synliggjort, f.eks. i en folder, på skolernes websider og på amukurs.dk.

Kapitel 5 giver nogle idéer til, hvordan der kan ske en yderligere synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne i forhold til forskellige jobprofiler.

I kapitel 6 er der en opsummering af analysen samt nogle anbefalinger til Træets Efteruddannelsesudvalg.

Bilag 1 indeholder den interviewguide, der er anvendt ved de gennemførte virksomhedsinterview.

Bilag 2 viser et skærmbillede af amukurs.dk for indgangen 'Træ og møbel'.

Bilag 3 indeholder en oplistning af alle AMU-mål inden for Træets Efteruddannelsesudvalgs tre FKB'er. Oplistningen har to dimensioner: Jobprofiler og faglige temaer.

2. Jobprofiler

De gennemførte interview har bidraget til at afdække forskellige jobprofiler i de interviewede virksomheder. Da analysens primære formål har været at afdække mulighederne for at skabe uddannelsesstrukturer inden for Træets Efteruddannelsesudvalg, er det på ingen måde en tilbundsgående analyse af de mange forskellige jobprofiler, der er gennemført. Der er f.eks. forskellige typer af virksomheder, der ikke er gennemført interview med.

I stort set alle de interviewede virksomheder er der en blandet medarbejdergruppe bestående af både faglærte og ufaglærte inden for træ- og møbelindustrien. I mange tilfælde arbejder de faglærte og ufaglærte side om side med løsning af stort set de samme arbejdsopgaver. Det er dog typisk de faglærte, der arbejder med opstilling og indstilling af maskiner. For eksempel er det almindeligvis maskinsnedkere, der opstiller CNC-maskinerne, som de ufaglærte også arbejder ved.

Bredden af virksomheder, der har deltaget i interview, betyder, at der har været eksempler på mange af de jobprofiler, der er inden for træ- og møbelindustrien, men der er f.eks. ikke gennemført interview med virksomheder, der primært har fokus på fremstilling og restaurering af orgler.

De interviewede virksomheder har medarbejdere ansat, der udfører arbejde inden for:

- Maskinsnedkerområdet
- Møbelsnedkerområdet
- Møbelpolstring, herunder bl.a. flettere

Der er ingen af virksomhederne, der har fortalt, at de har bygningsnedkere ansat.

Nogle af medarbejderne har en faglært uddannelse, f.eks. som maskinsnedker, møbelsnedker, møbelpolstrer, industrioperatør og produktionsassistent, men der er typisk også mange ufaglærte i de interviewede virksomheder.

Ud over de 'snedker-faglige' jobprofiler beskæftiger virksomhederne en række andre medarbejdere, der relaterer sig til produktionen. Det drejer sig f.eks. om:

- Pakkemedarbejdere
- Kvalitetsmedarbejdere
- Lagermedarbejdere
- Alt-mulig-mænd
- Ingeniører, der f.eks. indstiller de mere avancerede maskiner

I nogle af de interviewede virksomheder er der et overlap mellem de medarbejdere, der har de snedker-faglige jobprofiler, og de medarbejdere, der f.eks. arbejder med at pakke og lagre produkterne. De forskellige medarbejdergrupper arbejder nogle gange på kryds og tværs f.eks. ved travlhed, og det er ikke usædvanligt, at lagermedarbejderne hjælper de øvrige medarbejdere efter behov.

Interviewene viser, at jobprofilerne og jobfunktionerne er meget forskelligt sammensat i de forskellige virksomheder, så det er ikke muligt at sige noget entydigt om, hvad medarbejderne inden for de forskellige jobprofiler mere generelt udfører af arbejde.

På følgende næste side kommer nogle eksempler på, hvordan virksomhedsrepræsentanterne selv fortæller om arbejdsfunktionerne inden for de forskellige jobprofiler.

Maskinsnedkere på en vinduesfabrik

- Opstilling og betjening af maskiner
- Maskinbearbejdning
- Robotstyring.
- Beslåning
- Montage - sætte glas og låse i
- Installation

Maskinsnedkere hos en dørfabrikant

- Kører maskinerne
- Montage
- Specifikke snedkeropgaver
- Montage hos kunden

Møbelpolstrere på en møbelfabrik

- Polstring af nyfabrikerede møbler
- Fletning
- Ompolstring af brugte møbler
- Fletning af brugte møbler

Maskinsnedkere hos en producent af køkkener

- Opskæring og bearbejdning af spånplade på CNC maskiner
- Finproduktion
- Montage, f.eks. af låger
- Specialtilpasning af moduler

Produktionsledere på et savværk

- Holde overblik over produktionen
- Bestille varer
- Salg
- Opdatere database med ordrer på computer, der styrer CNC maskiner
- Optimere processer med produktionen af træ på CNC maskiner

Medarbejdere på et savværk

- Programmering af save
- Opskæring af træ
- Tørring af træ
- Sortering af træ
- Stable træ
- Høvle træ til private
- Pakke træ efter ordrer
- Gøre klar til leverancer ind- og udland

Møbelsnedkere og maskinsnedkere på møbelfabrik

- Håndtere maskiner
- CNC
- Betjene instrumenter og smøre maskinen
- Programmering
- Bearbejdning af træ
- Kehle
- Fræse
- Pudsning
- Lakering
- Oliering
- Montage

Da denne analyse har fokus på mulighederne for at skabe uddannelsesstrukturer for alle medarbejderne inden for Træets Efteruddannelsesområde, er der i det følgende taget udgangspunkt i alle jobprofiler inden for uddannelsesområdet, også selv om der ikke har været eksempler på alle disse jobprofiler i de interviewede virksomheder.

Der er i analysen afdækket følgende jobprofiler:

- Bearbejdning af råtræ på savværk
- Fremstilling af halvfabrikata på savværk
- Trætørring og imprægnering af træ på savværk
- Fremstilling, servicering og restaurering af orgler
- Produktion og restaurering af døre og vinduer (lister til køkkenmoduler etc.)
- Produktion og restaurering af møbler
- Design og produktudvikling (prototypefremstilling)
- Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper
- Udførelse af gardindekorationer
- Udførelse af stole og interiør til biler, busser og fly
- Ledelse i træ- og møbelindustrien

Der er i den videre analyse taget udgangspunkt i ovennævnte 11 jobprofiler.

3. Kompetencekrav til medarbejderne

Virksomhederne stiller en række kompetencekrav til medarbejderne. I nogle jobfunktioner er kompetencekravene så høje, at det kræver faglærte medarbejdere at løse arbejdsopgaverne.

Interviewene viser dog også, at der på en lang række arbejdspladser anvendes faglærte og ufaglærte til løsning af de samme arbejdsopgaver, vel at mærke når der er tale om ufaglærte med flere års erfaringer. Til nogle arbejdsopgaver kræver det dog stadig faglærte, f.eks. er det typisk de faglærte maskinsnedkere, der opstiller CNC-maskinerne.

I det følgende opstilles kompetencekravene til medarbejderne i forhold til følgende tre hovedkategorier af kompetencekrav:

- Teknisk-faglige kompetencer
- Almen-faglige kompetencer
- Personlige kompetencer

Teknisk-faglige kompetencekrav

De teknisk-faglige kompetencer relaterer sig tæt til de kompetencer, medarbejderne skal have for at løse de konkrete faglige arbejdsopgaver. Det handler f.eks. om praktiske, manuelle færdigheder, paratviden og forståelse for processer, materialer og værktøj.

De teknisk-faglige kompetencekrav til medarbejderne varierer naturligvis meget fra jobprofil til jobprofil, fra arbejdsopgave til arbejdsopgave og fra virksomhed til virksomhed.

Kompetencekravene varierer desuden i forhold til, om arbejdsprocesserne er meget manuelle, eller om der anvendes højteknologisk udstyr. Der er f.eks. stor forskel på kompetencekravene til en maskinsnedker, der arbejder i en virksomhed med mange manuelle arbejdsprocesser, og en maskinsnedker der arbejder i en virksomhed, der er fuldautomatisk og anvender robotstyring.

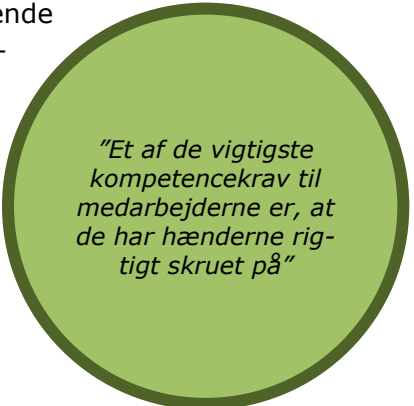
Interviewene peger på, at virksomhedslederne i branchen kun i begrænset grad er optaget af medarbejdernes formelle kompetencer. Det primære for mange af virksomhederne er, at medarbejderne har de reelle kompetencer. Det er derfor, at der i mange virksomheder f.eks. arbejder faglærte maskinsnedkere side om side med ufaglærte, der har opnået realkompetencer inden for træ- og møbelindustrien gennem mange års arbejde inden for branchen.

Det fremgår dog også af interviewene, at den manglende formelle kompetenceudvikling af de ufaglærte medarbejdere mindsker fleksibiliteten i virksomhederne, da de ufaglærte ikke har mulighed for at tilegne sig alle kompetencer udelukkende gennem sidemandsoplæring i virksomhederne.³

En af de store virksomheder, der har deltaget i interview, har ingen faglærte snedkere ansat. Virksomheden er dog i gang med at uddanne produktionsassistenter.

En leder fra virksomheden siger følgende om kompetencekravene til medarbejderne:

"Et af de vigtigste kompetencekrav til medarbejderne er, at de har hænderne rigtigt skruet på".

"Et af de vigtigste kompetencekrav til medarbejderne er, at de har hænderne rigtigt skruet på"

Når virksomheden ansætter nye medarbejdere ser de f.eks. på, om ansøgerne har erfaringer med hydraulik samt med betjening af robotter og CNC, men det er ikke et krav for ansættelsen, at ansøgerne har disse kompetencer.

Det er primært ufaglærte medarbejdere, der er ansat på savværkerne. Der er dog ofte en leder, der har en faglig uddannelse inden for træ- og møbelindustrien.

Medarbejderne får gennem sidemandsoplæring tilegnet sig kompetencer i forhold til f.eks. følgende:

- Kvalitetssortering af træ, herunder styresortering
- Trætørring
- Betjening af save
- Vedligeholdelse af save og andre maskiner og værktøj
- Høvling og kehling
- Imprægnering

³ Læs mere om virksomhedernes anvendelse af kompetenceudvikling i rapporten 'Evalueringsrapport af AMU inden for Træets Efteruddannelsesudvalg', Mærsk Nielsen HR og Industriens Uddannelsesudvalg, november 2012.

En leder fra et savværk siger om kompetencekravene til medarbejderne:

"Når vi ansætter nye medarbejdere, skal de have erfaringer fra et savværk. De skal have mod på at bruge en sav, og de skal i hvert fald ikke være bange for at bruge saven. De skal også kunne vurdere træets opbygning, knaster og styrken."

En leder fra et andet savværk siger om kompetencekravene til medarbejderne:

"For at udføre arbejdet skal medarbejderen have viden om træ, og han skal også have erfaringer med at save, og han skal vide, hvilke knapper på computeren han skal trykke på. Medarbejderne bliver sidemandsoplært, og så lærer de resten selv, men de skal også have en vis fysisk styrke, for at de kan bakke med de store stammer, selvom de har hjælpemidler."

Kompetencekravene til medarbejderne på møbelfabrikkerne varierer meget, alt efter hvor automatiserede fabrikkerne er. Jo mere automatiserede – jo større kompetencekrav til medarbejderne.

En møbelfabrikant siger om kompetencekravene til medarbejderne:

"Vi bruger en masse avancerede maskiner, så dem skal medarbejderne kunne betjene. De skal f.eks. kunne betjene robotterne, og derfor får de fleste ufaglærte hjælp af maskinsnedkerne eller af ingeniører til programmeringen."

På grund af anvendelse af mange CNC-maskiner i produktionen foretrækker virksomheden at ansætte maskinsnedkere i stedet for møbelsnedkere.

Et mindre moderne snedkeri, der bl.a. producerer køkkenelementer, anvender mange forskellige maskiner, f.eks. CNC-fræsere, valsepudser og laminat/finérpresse.

Ifølge virksomhedslederen er det nødvendigt, at alle medarbejderne i produktionen er faglærte maskinsnedkere. Medarbejderne skal være kompetente på alle fagområder, og de skal f.eks. have en god tegningsforståelse. Derfor benytter virksomheden sig også gerne af praktiske testopgaver, når de ansætter nye medarbejdere.

I nogle af de interviewede virksomheder anses kompetencen til at køre med truck som en almen-faglig kompetence, da løsningen af produktionsopgaverne i større eller mindre grad er forbundet med varetagelse af arbejdsopgaver med transport af råvarer, materialer og færdige produkter ud og ind af produktionshallen.

Almen-faglige kompetencekrav

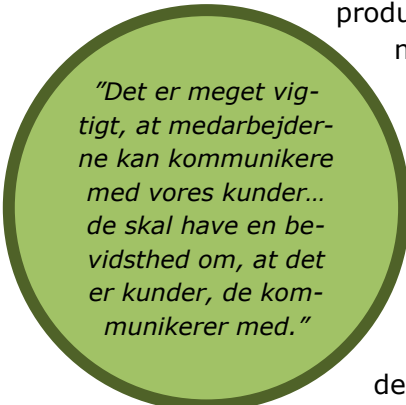
De almen-faglige kompetencer går på tværs af brancher og fag, og derfor kan de samme almen-faglige kompetencer anvendes inden for mange forskellige jobområder. Det er dog typisk således, at de almen-faglige kompetencer er tonet af de opgaver, man arbejder med.

Kompetencerne kan opdeles i fem forskellige kategorier:

- Metodiske kompetencer, der f.eks. handler om at kunne analysere, systematisere og planlægge
- Organisationskompetencer, der gør at man kan se sig selv i den organisatoriske sammenhæng, man indgår i, så man f.eks. kan søge råd og hjælp, hvis man har brug for det
- Kommunikative kompetencer, der har fokus på at kunne tale, læse, skrive, lytte og forstå – også på fremmedsprog, hvis der er behov for det
- Kompetencer i forhold til talforståelse, mængdeforståelse og matematiske færdigheder
- It-kompetencer, der gør én i stand til at kunne anvende relevante it-redskaber i virksomheden

Flere interviewpersoner kommer ind på vigtigheden af, at medarbejderne har en vis forretningsforståelse. Medarbejderne skal også have kompetencer til planlægning af arbejdet, og de skal kunne betjene de planlægningssystemer, som den enkelte virksomhed benytter sig af, f.eks. ERP.⁴

I en mindre andel af de interviewede virksomheder har medarbejderne i produktionen kundekontakt, og dette stiller nogle særlig krav til medarbejdernes kommunikative evner.

"Det er meget vigtigt, at medarbejderne kan kommunikere med vores kunder... de skal have en bevidsthed om, at det er kunder, de kommunikerer med."

En leder siger:

"Det er meget vigtigt, at medarbejderne kan kommunikere med vores kunder... de skal have en bevidsthed om, at det er kunder, de kommunikerer med."

Der lægges i de fleste virksomheder vægt på, at medarbejderne har læse- og skrivekompetencer, der gør dem i stand til at bidrage til den interne kommunikation i virksomheden. Der er også virksomheder, der gerne ser, at medarbejderne er i stand til at læse og

⁴ Enterprise resource planning (ERP) er betegnelsen for en form for integreret virksomhedssoftware, der kan bidrage til at håndtere den interne organisering af input og output fra virksomheden, samt til at holde styr på forretningstransaktioner. ERP bygger oftest på én fælles database for hele virksomheden.

forstå engelsk og evt. tysk. Nogle enkelte virksomheder har derfor også sat fokus på udvikling af medarbejdernes kompetencer i dansk- og fremmedsprog.

En virksomhedsleder fortæller:

"Medarbejderne kan godt løse arbejdsopgaverne uden at være meget gode til læsning og skrivning, men det er et problem, hvis de ikke kan læse en ordre eller overlevere skriftligt, så derfor sætter vi ind med undervisning af medarbejderne."

En anden leder siger om medarbejdernes læse- og skrivekompetencer:

"Medarbejderne skal være i stand til at skrive stikord på en tavle eller på en blok i forbindelse med overlevering fra hold til hold."

En virksomhedsleder påpeger vigtigheden af medarbejdernes læse- og skrivekompetencer, både i forhold til det daglige arbejde og i forhold til deltagelse i kompetenceudvikling.

Lederen fortæller:

"Vi har både udenlandsk arbejdskraft, og medarbejdere der er ordblinde, men som kunne drage nytte af de målrettede faglige kurser. Der er medarbejdere, der 'falder igennem' på AMU-kurserne, fordi de ikke kan læse, skrive og forstå dansk godt nok. Derfor er læse- og skrivekompetencer et krav hos os."

I andre virksomheder er det især medarbejdernes talforståelse og regnekompetencer, der er fokus på.

En leder siger:

"Det er et krav til vores medarbejdere, at de skal have en vis talforståelse. De skal have forståelse for rummål, og de skal f.eks. kunne aflæse og forstå ordresedler."

I alle virksomheder er der krav til medarbejdernes it-kompetencer. I nogle virksomheder er it-kompetencerne helt centrale for betjening af maskinerne, mens it i andre virksomheder primært anvendes til ordrestyring og intern kommunikation.

Personlige kompetencekrav

De personlige kompetencer er meget relevante i forhold til at få de teknisk-faglige og almen-faglige kompetencer sat i spil. Kompetencerne er tæt knyttet til den enkeltes personlighed, men det er samtidig vigtigt at være op-

mærksom på, at det afhænger meget af konteksten, i hvilket omfang de personlige kompetencer kommer i spil. F.eks. kan der være medarbejdere, der er meget fleksible i privatlivet, men som på arbejdet ikke udviser den samme grad af fleksibilitet.

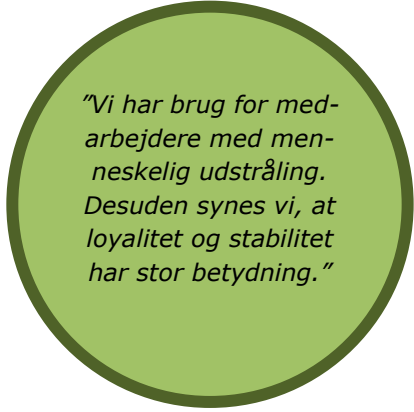
De personlige kompetencer handler f.eks. om:

- Omstillingsevne
- Samarbejdsevne
- Selvstændighed
- Ansvarsbevidsthed
- Kvalitetsbevidsthed

Alle de interviewede virksomheder lægger stor vægt på medarbejdernes personlige kompetencer.

En leder fra en af virksomhederne siger:

"Vi har brug for medarbejdere med menneskelig udstråling. Desuden synes vi, at loyalitet og stabilitet har stor betydning."

"Vi har brug for medarbejdere med menneskelig udstråling. Desuden synes vi, at loyalitet og stabilitet har stor betydning."

Stabilitet, mødedisciplin og en god indstilling til arbejdet nævnes af mange interviewpersoner. Det fremstår som kompetencer, der netop i disse kriseår lægges stor vægt på, da flere af virksomhedslederne giver udtryk for, at de kun lige har de medarbejdere ansat, der er allermest behov for. Medarbejdernes fravær eller manglende indstilling til at bidrage med sine kompetencer i det daglige arbejde, kan derfor få stor betydning for, om virksomhederne f.eks. kan levere en ordre til tiden.

En af de store virksomheder fortæller, at de lægger stor vægt på medarbejdernes almen-faglige og personlige kompetencer, og at de har gennemført kurser med fokus på kommunikation, samarbejde og personlig udvikling.

En leder fra virksomheden fortæller:

"Vi har faktisk mest brug for de 'bløde' kurser i AMU, f.eks. kurser i samarbejde."

Flere andre interviewpersoner peger også på samarbejdsevne som en vigtig kompetence hos medarbejderne. Desuden er der interviewpersoner, der nævner fleksibilitet og kvalitetsbevidsthed som meget vigtige medarbejderkompetencer.

4. Branchens behov for AMU-strukturer

Branchens kendskab til AMU

En evaluering af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg gennemført i perioden april-november 2012⁵ har vist, at der i mange af branchens virksomheder ikke er fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne. Der er dog også virksomheder, hvor ledere og/eller tillidsrepræsentanter bidrager til, at medarbejderne deltager i kompetenceudvikling.

Interview i virksomhederne har vist, at der i en del af virksomhederne er såvel ledere som medarbejdere, der kun har et begrænset kendskab til arbejdsmarkedsuddannelserne. Dette betyder f.eks., at de ikke har et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser, som medarbejderne kan deltage i.

Mange virksomhedsrepræsentanter ved ikke, hvor de skal finde relevante oplysninger om arbejdsmarkedsuddannelserne. Nogle interviewpersoner fortæller, at de har tæt kontakt til en af de to AMU-udbydere inden for Træets Efteruddannelsesudvalg, og de ringer typisk til skolen, hvis de søger oplysninger om arbejdsmarkedsuddannelser. Der er også interviewpersoner, der søger oplysninger på skolernes websider.

Andre interviewpersoner fortæller, at de søger oplysninger om arbejdsmarkedsuddannelser på 'Uddannelsesguiden' (www.ug.dk), mens andre søger oplysninger på websiden 'Uddannelsesadministration' (www.uddannelsesadministration.dk). Endelig er der nogle, der forsøger at 'google' sig frem til AMU-mulighederne på internettet. Uanset hvilke af disse websider interviewpersonerne benytter sig af, har de svært ved at få overblik over arbejdsmarkedsuddannelser inden for træ- og møbelindustrien.

Træets Efteruddannelsesudvalg har valgt at synliggøre arbejdsmarkedsuddannelserne inden for deres uddannelsesområder gennem amukurs.dk. Det viser sig dog, at der kun er få af interviewpersonerne, der har kendskab til amukurs.dk.

På trods af de forskellige mulige informationskilder om arbejdsmarkedsuddannelserne er der flere af interviewpersonerne, der efterspørger flere informationer om arbejdsmarkedsuddannelserne. Desuden er der behov for en

⁵ 'Evaluering af AMU inden for Træets Efteruddannelsesudvalg', Mærsk Nielsen HR og Træets Efteruddannelsesudvalg, november 2012.

synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne, der også giver informationer om, hvilken rækkefølge arbejdsmarkedsuddannelserne med fordel kan gennemføres i.

Synliggørelse af AMU-strukturer

Synliggørelse af AMU-strukturer, som består af to eller flere arbejdsmarkedsuddannelser, der sammensættes i en form for forløb, kan bidrage til, at flere såvel virksomheder som personer i AMU-målgruppen bedre kan se de kompetenceudviklingsmuligheder, der ligger i AMU.

En leder fra en af interviewede virksomheder siger:

"Jeg tror, at uddannelsesstrukturer kan være med til at motivere de faglærte til at deltage i efteruddannelse ... der kan også være nogle af de faglærte, der kan motiveres til at deltage i videregående uddannelse, hvis uddannelsesstrukturerne også indeholder inspiration hertil."

Folderen 'EN LYS FREMTID I TRÆ', der er udgivet i et samarbejde mellem organisationerne bag Træets Efteruddannelsesudvalg og Skive Tekniske Skole samt Herningsholm Erhvervsskole, giver nogle eksempler på sammensatte AMU-forløb.

Kurserne er grupperet i forløb, således at hvert forløb svarer til ugekurser af fem dages varighed. Enkelte af forløbene består af én arbejdsmarkedsuddannelse med en varighed på fem dage, mens de øvrige forløb består af 2-3 arbejdsmarkedsuddannelser, som hver er af ½-4 dages varighed.

Se et eksempel på et 5-dages AMU-forløb i boksen herunder.

Overfladebehandling/maling, møbel

Varighed	Titel	Kursus nr.
1 dag	Sandpapir	40200
1 dag	Overfladebehandling, manuel sprøjte	40269
3 dage	Generel overfladebehandlingsteknik, træ	40271

Kilde: EN LYS FREMTID I TRÆ

Forløbene er af alle af fem dages varighed, da forløbene markedsføres som ugekurser, der udbydes i specifikke uger under betegnelsen garantiuger. Garantiuger betyder, at skolerne i de pågældende uger garanterer, at AMU-forløbene bliver gennemført, uanset hvor mange deltagere der er.

Amukurs.dk

Sekretariatet for Træets Efteruddannelsesudvalg har i 2012 systematiseret branchens arbejdsmarkedsuddannelser i amukurs.dk.

Der er i systematiseringen taget udgangspunkt i en blanding af fagrelaterede temaer og jobprofiler under følgende overskrifter:

- Savværk
- Robot
- CNC/CAD
- Kehlemaskiner, dobbelttapper og kantlimer
- Standardmaskiner
- Boligmontering
- Renovering af møbler
- Tværfagligt og miljø
- Overfladebehandling
- Materialeelære
- Værktøjs- og beregningsdata
- Vinduer og døre
- Tegning, IT og kvalitet
- Håndværk, sikkerhed og miljø
- Kursuspakker

Se et udprint af indgangssiden i bilag 2.

Når man klikker sig ind under 'Kursuspakker' (den nederste overskrift), får man følgende to valgmuligheder:

- CNC kursuspakker
- Overflade kursuspakker

De skitserede kursuspakker er identiske med de pakker, der er beskrevet i den tidligere nævnte folder 'EN LYS FREMTID I TRÆ', der er udgivet i et samarbejde mellem organisationerne bag Træets Efteruddannelsesudvalg og Skive Tekniske Skole samt Herningsholm Erhvervsskole (jf. s. 21).

Under CNC kursuspakkerne er der fire valgmuligheder, der hver især består af nogle AMU-kurser, som det anbefales at gennemføre i et forløb.

Se indholdet i de fire CNC kursuspakker i boksen på næste side.

Kursuspakker inden for CNC

CNC 1:

40214 CNC-programmering i iso-koder, træ, 4 dage
40236 Skafteværktøjer, træindustri, 1 dag

CNC 2:

40211 CNC-styret overfræser, maskinlære, træ, 1 dag
40215 CNC-programmering i 2d, træ, 3 dage
40256 Træbearbejdningsdata for skærehastigheder mv., 1 dag

CNC 3:

40226 Optimering af processer på CNC-overfræser, 2 dage
40220 Fixturer til plane emner, 3 dage

CNC 4:

40221 Fixturer, krumme emner på CNC-overfræser, træ, 3 dage
40257 Træbearbejdning for fremføring og overflader, 1 dag
40195 Værktøjsnorm EN847-1, 0,5 dag
40190 Plader og kompositmaterialer, 0,5 dag
Samlet varighed 5 dage

Kilde: Amukurs.dk

Inden for overfladebehandling er der to uddannelsespakker.

Se de to overfladebehandlingspakker i boksen herunder.

Kursuspakker inden for overfladebehandling

Overflade 1:

40200 Sandpapir, 1 dag
40269 Overfladebehandling, manuel sprøjte, 1 dag
40271 Generel overfladebehandlingsteknik, træ, 3 dage

Overflade 2:

40268 Industriel overfladebehandling, træ, 2 dage
40272 Industriel overfladebehandling, bygningsindustri, 3 dage.

Kilde: Amukurs.dk

Kendskabet til amukurs.dk er endnu meget begrænset ude i virksomhederne, men interviewpersonerne synes, at det er en rigtig god idé, at efteruddannelsesudvalget synliggør arbejdsmarkedsuddannelserne på denne måde.

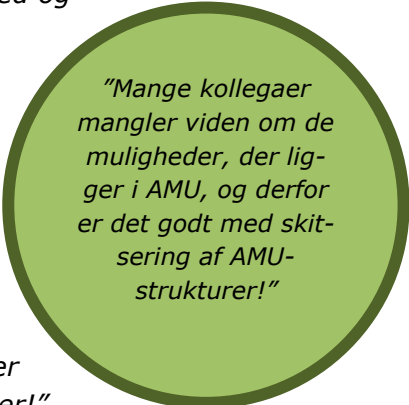
En leder fra en møbelfabrik siger:

"Det lyder som en rigtig god ting! Når vi nu har fået kendskab til det, kan vi selv søge efter informationer på siden, når vi har brug for det... så kan man jo sætte sig ned og kigge på det".

En medarbejder i en anden virksomhed giver ligeledes udtryk for, at AMU-strukturer kan bidrage til synliggørelse af AMU.

Medarbejderen siger:

"Mange kollegaer mangler viden om de muligheder, der ligger i AMU, og derfor er det godt med skitsering af AMU-strukturer!"

"Mange kollegaer mangler viden om de muligheder, der ligger i AMU, og derfor er det godt med skitsering af AMU-strukturer!"

Interviewene peger på, at der ikke blot er behov for synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelser inden for Træets Efteruddannelsesudvalg i sin helhed, men at der også kan være brug for hjælp til at få informationer om, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der kan være relevante for specifikke medarbejdergrupper.

En virksomhedsleder siger:

"Vi har behov for overblik over forskellige kompetenceudviklingsmuligheder i AMU... behov for hjælp via beskrivelse af mulige arbejdsmarkedsuddannelser i forhold til de forskellige medarbejdergrupper... måske kan vi få idéer til andre kompetenceudviklingsmuligheder."

Der kan altså i nogle virksomheder være behov for at få beskrevet, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der kan være relevante i forhold til forskellige medarbejdergrupper – eller jobprofiler – inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelser i amukurs.dk er udelukkende foretaget i forhold til udvikling af de teknisk-faglige kompetencer. Der er ikke medtaget de arbejdsmarkedsuddannelser, der har fokus på udvikling af almen-faglige og personlige kompetencer.

Der er en række udfordringer i forhold til anvendelse af amukurs.dk. Systemet giver mulighed for at oprette uddannelsespakker, men i realiteten er det svært at oprette kurserne, så de kan illustreres med en mulig rækkefølge, f.eks. ved hjælp af pile. Desuden er det en udfordring, at der maksimalt er plads til 16 temaer.

Amukurs.dk er dog under løbende udvikling, og Træet Efteruddannelsesudvalg kan være med til at påvirke den fremtidige udvikling af systemet ved at gå i dialog med Industriens Uddannelser, som er ansvarlig for amukurs.dk.

Der er i analyseprojektet blevet arbejdet med muligheden for at synliggøre arbejdsmarkedsuddannelserne i forhold til forskellige jobprofiler. Dette beskrives nærmere i det næste kapitel.

5. Synliggørelse af AMU i jobprofiler

Den gennemførte analyse har vist, at det kan give god mening at skabe uddannelsesstrukturer, der tager udgangspunkt i de forskellige jobprofiler, der er inden for træ- og møbelindustrien.

Som første skridt i forhold til udarbejdelse af eventuelle uddannelsesstrukturer i forhold til forskellige jobprofiler, er der i analyseprojektet blevet arbejdet med en opstilling af alle arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Oplistning af eksisterende AMU

Oplistningen af alle eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser inden for træ- og møbelindustrien er foretaget i følgende to dimensioner:

- A. Jobprofiler inden for træ- og møbelindustrien
- B. Faglige temaer

A. Jobprofiler inden for træ- og møbelindustrien

Analysen har afdækket følgende jobprofiler (jf. kapitel 2):

- Bearbejdning af råtræ på savværk
- Fremstilling af halvfabrikata på savværk
- Trætørring og imprægnering af træ på savværk
- Fremstilling, servicering og restaurering af orgler
- Produktion og restaurering af døre og vinduer (lister til køkkenmoduler etc.)
- Produktion og restaurering af møbler
- Design og produktudvikling (prototypefremstilling)
- Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper
- Udførelse af gardindekorationer
- Udførelse af stole og interiør til biler, busser og fly
- Ledelse i træ- og møbelindustrien

B. Faglige temaer

De faglige temaer er udvalgt efter en analyse af de eksisterende AMU-mål inden for følgende tre fælles kompetencebeskrivelser (FKB):

- 2702 Savværk og halvfabrikata
- 2780 Produktion af møbler, orgler, døre, vinduer mv.
- 2781 Bolig og autointeriørmontering

Alle de eksisterende AMU-mål, der er tilkoblet de tre FKB'er, kan passes ind under ét af følgende faglige temaer:

- Kendskab til træ
- Kehling
- Overfladebehandling
- Træ- og møbeltegning
- Design og produktionsudvikling
- Sammenføjnings- og montageteknik
- Fremstilling og renovering af træprodukter
- Automatiseret og manuel produktion
- Træbearbejdningsdata
- Gaffeltruck
- Kvalitetsudvikling og -styring
- Arbejdsmiljø, sikkerhed og ergonomi
- Arbejdsorganisering
- Kommunikation, samarbejde og kunderelationer
- It og anvendelse af computer
- Personlig udvikling og læring
- Specifikt for flygtninge og indvandrere

Inden for hvert af temaerne kan der oplistes mellem ét og 37 AMU-mål. I modsætning til oplistningen i amukurs.dk er der i denne oplistning medtaget alle de AMU-mål, der er tilkoblet FKB'erne⁶.

De to dimensioner er sat ind i et skema, hvor jobprofilerne står vandret, mens de faglige temaer står lodret som overskrifter. Se oplistningen af AMU-mål i bilag 3. I en videre bearbejdning af skemaet, skal der for alle jobprofiler sættes krydser ved de arbejdsmarkedsuddannelser, der kan være relevante for de enkelte jobprofiler. Der er blot som et eksempel sat krydser ved to af jobprofilerne.

Oplistningen af alle AMU-mål fra de tre FKB'er kan give alle aktører og interessenter et overblik over de mange kompetenceudviklingsmuligheder, der ligger i AMU i relation til hver enkelt jobprofil.

De oplistede AMU-mål kan gøres til aktive links, der leder direkte videre til Uddannelsesguiden, hvor der findes oplysninger om målet med den konkrete arbejdsmarkedsuddannelse, oplysninger om de økonomiske betingelser, hvor uddannelserne gennemføres etc.

⁶ I amukurs.dk er der inden for Træets Efteruddannelsesudvalg udelukkende taget udgangspunkt i de AMU-mål, der har fokus på opkvalificering af de teknisk-faglige kompetencer.

Behov for øvrige arbejdsmarkedsuddannelser

Analysen af kompetenceudviklingsbehovene inden for træ- og møbelindustrien har vist, at nogle af disse behov ikke kan tilgodeses med de arbejdsmarkedsuddannelser, der på nuværende tidspunkt er tilkøbet de tre FKB'er inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Kompetenceudviklingsbehovene er primært knyttet til udvikling af medarbejdernes almen-faglige og personlige kompetencer fremfor udvikling af de teknisk-faglige kompetencer.

Der har i interviewene været peget på kompetenceudviklingsbehov i forhold til følgende:

- Læse- og skrivekompetencer
- Regnekompetencer
- Færdigheder i fremmedsprog
- Løsning af administrative opgaver, f.eks. ordrehåndtering
- Planlægning af arbejdet
- Markedsforståelse
- Konflikthåndtering
- Lederuddannelse
- Vedligeholdelse af værktøj og maskiner

Der eksisterer arbejdsmarkedsuddannelser inden for alle ovennævnte områder (dog måske på nær det sidste, der vedrører 'Vedligeholdelse af værktøj og maskiner'), men der er ingen af disse AMU-mål, der er koblet til de tre FKB'er inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Inden for læsning og skrivning er der f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsen 'Faglig læsning og skrivning', og inden for lederuddannelser er der f.eks. 'Den Grundlæggende Lederuddannelse', der består af fem arbejdsmarkedsuddannelser, der kan gennemføres i et forløb hen over nogle måneder.

AMU-målgruppen og virksomhederne kan jo benytte sig af alle eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, også selvom disse ikke er tilkøbet de tre FKB'er. Efteruddannelsesudvalget kan evt. vælge at prøve at få tilkøbet nogle af de relevante arbejdsmarkedsuddannelser til FKB'erne. Det er dog også en mulighed, at efteruddannelsesudvalget blot medtager arbejdsmarkedsuddannelserne i den udarbejdede opstilling og synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelser, uden at uddannelserne bliver tilkøbet FKB'erne.

"Inden for læsning og skrivning er der f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsen 'Faglig læsning og skrivning'."

6. Opsummering og anbefalinger

I dette kapitel er der en kort opsamling på analysen, og der peges på nogle anbefalinger til efteruddannelsesudvalget.

Jobprofiler

I stort set alle de virksomheder, der har deltaget i interview, er der en blanded medarbejdergruppe bestående af både faglærte og ufaglærte inden for træ- og møbelindustrien. I mange tilfælde arbejder de faglærte og ufaglærte side om side med løsning af stort set de samme arbejdsopgaver

Analysen har afdækket følgende 11 jobprofiler, der relaterer sig til Træets Efteruddannelsesudvalg:

- Bearbejdning af råtræ på savværk
- Fremstilling af halvfabrikata på savværk
- Trætørring og imprægnering af træ på savværk
- Fremstilling, servicering og restaurering af orgler
- Produktion og restaurering af døre og vinduer (lister til køkkenmoduler etc.)
- Produktion og restaurering af møbler
- Design og produktudvikling (prototypefremstilling)
- Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper
- Udførelse af gardindekorationer
- Udførelse af stole og interiør til biler, busser og fly
- Ledelse i træ- og møbelindustrien

Efteruddannelsesudvalget kan i synliggørelsen af arbejdsmarkedsuddannelserne have fokus på, at synliggørelsen sker i forhold til ovennævnte jobprofiler.

Kompetencekrav til medarbejderne

Analysen har afdækket en række kompetencekrav til medarbejderne inden for træ- og møbelindustrien i forhold til følgende tre hovedkategorier af kompetencekrav:

- Teknisk-faglige kompetencer, f.eks. i forhold til CNC, kehling og overfladebehandling
- Almen-faglige kompetencer, f.eks. i forhold til kommunikation, læsning, skrivning og regning
- Personlige kompetencer, f.eks. i forhold til samarbejdsevne og kvalitetsbevidsthed.

Branchens behov for AMU-strukturer

Interview i virksomhederne har vist, at der i en del af virksomhederne er såvel ledere som medarbejdere, der kun har et begrænset kendskab til arbejdsmarkedsuddannelserne. Dette betyder f.eks., at de ikke har et til-

strækkeligt grundlag for at vurdere, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser, som medarbejderne kan deltage i.

Mange virksomhedsrepræsentanter ved ikke, hvor de skal finde relevante oplysninger om AMU. Ud over en direkte kontakt til skolerne er der interviewpersoner, der fortæller, at de søger oplysninger på forskellige websider, f.eks. skolernes og Uddannelsesguiden, men at det ofte er svært for dem at finde de oplysninger, de søger.

Nogle interviewpersoner har tæt kontakt til de to AMU-udbydere inden for Træets Efteruddannelsesudvalg, og de ringer typisk til skolerne, hvis de søger oplysninger. Der er også interviewpersoner, der søger oplysninger på skolernes websider. Der er kun få af interviewpersonerne, der har kendskab til amukurs.dk.

Der er således behov for en øget information om, hvor AMU-målgruppen og virksomhederne kan finde informationer om arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Oplistningen af AMU-mål i forhold til jobprofiler og faglige temaer

Der er udarbejdet en liste over arbejdsmarkedsuddannelser i forhold til jobprofiler og faglige temaer (jf. bilag 3). Oplistningen giver overblik over alle arbejdsmarkedsuddannelser, der er tilkøbt de tre FKB'er inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Hvis Træets Efteruddannelsesudvalg ønsker at arbejde videre med denne form for synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne, bør der i en videre bearbejdning af skemaet foretages en kvalitetssikring af opdelingen på jobprofiler og faglige temaer.

Det bør desuden overvejes, om der skal kobles flere arbejdsmarkedsuddannelser til FKB'erne – og/eller til oplistningen af AMU-mål – f.eks. i forhold til udvikling af læse- og skrivekompetencer, konflikthåndtering og ledelseskompetencer.

Derefter skal der i forhold til alle jobprofiler sættes krydser ved de arbejdsmarkedsuddannelser, der kan være relevante for de enkelte jobprofiler.

I oplistningen af AMU-målene er der ikke en anbefalet rækkefølge til gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelserne. I en videreudvikling af oplistningen kan der med tal efter krydserne i skemaet angives en 'logisk' rækkefølge i relation til sværhedsgrad, i de tilfælde hvor dette er muligt.

Endelig skal det besluttes, hvordan og hvor oplistningen af arbejdsmarkedsuddannelserne skal synliggøres. Det kan f.eks. være på efteruddannelsesudvalgets webside, på skolernes webside og evt. også på organisationernes webside. Hvis materialet ligger på efteruddannelsesudvalgets webside, kan de øvrige aktører blot have links til det sted, hvor skemaet ligger. Derved sikres det, at aktørerne altid har adgang til det senest opdaterede skema.

Amukurs.dk

Der er i amukurs.dk taget udgangspunkt i en blanding af fagrelaterede temaer og jobprofiler.

Synliggørelsen af arbejdsmarkedsuddannelserne har udelukkede fokus på de teknisk-faglige kompetencer. Der er ikke medtaget de arbejdsmarkedsuddannelser, der har fokus på de almen-faglige eller personlige kompetencer, der også er tilknyttet de tre FKB'er.

Amukurs.dk indeholder heller ikke alle de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser i forhold til de temaer, man kan klikke ind på. Hvis man f.eks. klikker ind på 'Savværk', er der kun fem AMU-mål, men der er langt flere arbejdsmarkedsuddannelser, der kan være relevante, når man arbejder på et savværk.

Det kan blive uoverskueligt, hvis alle AMU-mål skal komme frem, når man klikker på f.eks. 'Savværk', men efteruddannelsesudvalget kan arbejde videre med evt. at bruge de faglige temaer, der indgår i opstillingen af AMU-mål i bilag 3.

Hvis man i amukurs.dk kan have flere 'lag', så man fra de faglige temaer kan gå videre til grupper af AMU-mål, der er 'rangordnet' efter sværhedsgrad, kan det bidrage til et øget synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Det er også en mulighed at lave to indgangsvinkler i amukurs.dk:

- Faglige temaer (uanset hvilke jobprofiler de relaterer sig til)
- Jobprofiler (med en opstilling i forhold til de forskellige faglige temaer, der er relevante for jobprofilerne)

Efteruddannelsesudvalget bør overveje, hvordan arbejdsmarkedsuddannelserne fremover skal synliggøres på amukurs.dk. Det er vigtigt at inddrage interessenterne i denne dialog.

Det er vigtigt, at efteruddannelsesudvalget i sine overvejelser i forhold til ovenstående er opmærksom på, at det kan være et omfattende arbejde at udarbejde og vedligeholde en fyldestgørende synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne i AMU-strukturer.

En øget synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg kan bidrage til, at såvel AMU-målgruppen som ledelses- og tillidsrepræsentanter i virksomhederne kan finde de relevante arbejdsmarkedsuddannelser. En øget synliggørelse kan desuden anvendes af skolernes uddannelses-/virksomhedskonsulenter, når de i forbindelse med virksomhedsbesøg hjælper virksomhederne med at finde relevante efteruddannelsesmuligheder. Endelig kan en øget synliggørelse bidrage til, at f.eks. konsulenterne på jobcentre kan få et større indblik i de kompetenceudvik-

lingsmuligheder, der er for ledige, der ønsker beskæftigelse inden for træ- og møbelindustrien.

Den evaluering af arbejdsmarkedsuddannelser, der er gennemført i april-november 2012⁷, viser, at der har været et stort fald i anvendelsen af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for Træets Efteruddannelsesudvalg.

Der er mange forklaringer herpå, men det kan være en central medvirkende årsag, at kendskabet til arbejdsmarkedsuddannelserne både blandt AMU-målgruppen og blandt virksomhedslederne er ringe. Derfor er det helt centralt, at efteruddannelsesudvalget sikrer en større synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne.

⁷ 'Evaluering af AMU inden for Træets Efteruddannelsesudvalg', Mærsk Nielsen HR og Træets Efteruddannelsesudvalg, november 2012,

Bilag 1. Interviewguide

Analyse af uddannelsesstrukturer

Interviewguide til interview af virksomhedsrepræsentanter

1. Afklaring af profiler inden for TE's uddannelsesområder

- Hvilke forskellige jobprofiler findes i virksomheden inden for TE's uddannelsesområder?
- Hvilke opgaver varetager medarbejderne inden for de forskellige jobprofiler?
- Hvor almindeligt er det, at medarbejderne varetager forskellige jobprofiler/arbejdsopgaver?
- Hvor mange er der beskæftiget inden for de enkelte medarbejderprofiler (fuldtids/deltids)?
- Hvordan er medarbejdersammensætningen inden for de forskellige jobtyper (alder, køn, faglærte/ufaglærte, uddannelsesbaggrund, erhvervserfaring)?

2. Kompetencekrav og kompetenceudvikling

- Hvilke kompetencekrav stiller I til medarbejderne inden for de forskellige jobprofiler?
- Hvilke kompetenceudviklingsbehov har medarbejderne inden for de forskellige jobprofiler?
 - Teknisk-faglige kompetencer
 - Almene kompetencer (herunder læse-, skrive-, regne-, og it-kompetencer, f.eks. også for fremmedsprogede)
 - Personlige kompetencer
- Hvilke uddannelseskrav/efteruddannelseskrav har I til jeres medarbejdere?
- Har I en fast uddannelsespakke til jeres medarbejdere?
- Er der nogen særlige områder, hvor I ser, at jeres medarbejdere efter en periode har behov for efteruddannelse?
- Hvilke former for uddannelse har/får jeres medarbejdere (AMU, egne kurser, andet), og hvorfor er det disse, I benytter jer af?

3. Synliggørelse af kompetenceudviklingsmuligheder

- Hvilket overblik har I over de forskellige kompetenceudviklingsmuligheder, der ligger i AMU?
- I hvilket omfang vil det være en hjælp for jer, hvis der beskrives mulige efteruddannelsesmuligheder i AMU i forhold til de forskellige medarbejdergrupper inden for TE's uddannelsesområder?
- I hvilket omfang vil det være en hjælp for jer, hvis der udarbejdes specifikke, anbefalede uddannelsesstrukturer/-pakker til forskellige jobprofiler?
- Har I idéer til, hvilke AMU-mål og eventuelle andre kompetenceudviklingsmuligheder, der kunne kobles sammen i uddannelsesstrukturer/-pakker?

Bilag 2. Amukurs.dk

Når man på AMUKurs.dk klikker sig ind på jobområdet 'Træ og møbler', får man nedenstående skærbillede frem.

w.amukurs.dk/strukturside.aspx?CourseStructure_ExtendedID=223

Forside > Træ og møbel

 Efteruddannelse - et vigtigt kompetenceløft
Læs mere >

Savværk >	Tværfagligt og miljø >
Robot >	Overfladebehandling >
CNC/CAD >	Materialelære >
Kehlemaskiner, Dobbelttapper og Kantlimer >	Værktøj - og beregningsdata >
Standardmaskiner >	Vinduer og Døre >
Boligmontering >	Tegning, IT og Kvalitet >
Renovering af møbler >	Håndværk, Sikkerhed og Miljø >
Kursuspakker >	

Tilbage

Gem oversigt i Mine kurser
Udskriv katalog og kalender

Kursusoversigt >
AMU-kurserne i kursusoversigter er samlet, så de

- giver mulighed for sammenligning
- viser en sammenhæng og udvikling
- viser en anbefalet rute gennem kurserne

Kursuspakke >
AMU-kurserne i kursuspakker med orange kanter giver mulighed for

- ny dybde i et eksisterende fag
- arbejde inden for nye områder

Læs mere om kursusoversigter og pakker her

Bilag 3. Oplistning af AMU-mål

– to dimensioner: Jobprofiler og faglige temaer

Udgangspunkt: FKB'erne 2702 Savværk og halvfabrikata, 2780 Produktion af møbler, orgler, døre, vinduer mv. samt 2781 Bolig- og autointeriørmontering

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
Kendskab til træ												
40155	Styrkesortering af nåletræer T1 Taglægter											
40181	Styrkesortering af brædder og planker i nåletræ											
40183	Styrkesortering af limtræ											
40187	Træets vækst og opbygning					X	X					
40188	Træarter					X	X					
40189	Træsvind, udvidelse og opskæringsformer					X	X					
40190	Plader og kompositmaterialer					X	X					
40194	Kunstig træetørring											
40195	Værktøjsnorm EN847-1											
40201	Lim og finér					X	X					
40309	Anvendelse af INSTA 142, styrkesortering af træ											
46865	Forceret tørring											

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
Kehling												
40196	Skæredata kehlere					X	X					
40197	Kehling af lister og brædder					X	X					
40198	Kehling med NC-styrede maskiner					X	X					
40207	Kehling af vinduer og døre					X	X					
Overfladebehandling												
40200	Sandpapir					X	X					
40202	Maskinel pudsnings					X	X					
40203	Overfladebehandling, træ					X	X					
40229	Slibeteknik, slibeskiver og profilslibemask., træ											
40230	Slibeteknik, klinger til træindustri											
40231	Slibeteknik, vendeplatter og systemværktøj, træ											
40268	Industriel overfladebehandling, træ					X	X					
40269	Overfladebehandling, manuel sprøjte træindustri					X	X					
40270	Industriel overfladebehandling, fladbaneanlæg					X	X					
40271	Generel overfladebehandlingsteknik, træ					X	X					
40272	Industriel overfladebehandling, bygningsindustri					X	X					
46864	Overfladebehandling af træ og pladematerialer					X	X					

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardin-dekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
46866	Manuel overfladebehandling i træindustrien					X	X					
46867	Maskinel pudsnings					X	X					
46868	Produkter til overfladebehandling af møbler/inventar											
46869	Produkter til overfladebehandling af vinduer/døre											
46870	Overfladebehandling, Automatiske sprøjteanlæg					X	X					
46871	Overfladebehandling ved valse-påføring					X	X					
Træ- og møbeltegning												
40273	Konstruktionstegning i træ- og møbelindustri					X	X					
40274	Måleteknik fra tegning til produkt i træindustrien					X	X					
40275	Geometri og projektionstegning i træindustrien					X	X					
40276	Perspektiv- og frihåndstegning i træindustrien					X	X					
Design og produktionsudvikling												
31577	Design, produktionsudvikling og produktionsmodning										X	

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
Sammenføjnings- og montageteknik												
40249	Maskinelle møbelsamlinger på standardmaskiner					X	X					
40250	Maskinelle bygningssamlinger på standardmaskiner					X	X					
40251	Kantlimer, opstilling og betjening					X	X					
40252	Opstil og betjen stationær overfræser, træindustri					X	X					
40253	Dobbelttapper, plademøbler					X	X					
40254	Dobbelttapper, vinduer og døre, massivtræ					X	X					
40279	Limteknik for træ, manuelt spændeudstyr					X	X					
40280	Limteknik, finér/møbel					X	X					
40282	Beslåning af trævinduer					X	X					
40286	Isætning af glas i døre og vinduer i træ					X	X					
40287	Regler for DVC, Dansk Vindues Certifikat					X	X					
40288	Systembeslag til vinduer og døre					X	X					
40291	Håndværksmæssige møbelsamlinger					X	X					
40604	Håndværksmæssige bygningssamlinger											
40992	Træ og aluminium – døre/vinduer i træindustrien					X	X					

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontage	Polstring af siddemøbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
Fremstilling og renovering af træprodukter												
40292	Vedligeholdelse af håndværktøj i træindustrien											
40293	Indvendige trapper, beregning og service											
40294	Indvendige trapper, vedligeholdelse og service											
40296	Renovering af ældre møblers overflade					X	X					
40297	Renovering af ældre møbler					X	X					
40298	Bundsystemer i polstermøbler											
40299	Værktøj til bundsystemer i polstermøbler											
40300	Materialer til bundsystemer i poster-møbler											
40301	Limteori og værktøjslære ved polstring af møbler										X	
40302	Fremstilling af skabeloner til polstermøbler										X	
40303	Fremstilling af skæreplaner til polstermøbler										X	
40304	Tilskæring af betræk til siddemøbler										X	
40305	Opbygning og polstring af siddemøbler										X	
40306	Symaskiner og værktøjer til fremstilling af betræk										X	
40307	Syning af pudebetræk til siddemøbler										X	
40308	Syning af møbelbetræk til siddemøbler										X	

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontage	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
40324	Traditionel polstring i håndværksskønheder										X	
40546	Traditionel læderpolstring og dybdehæftning										X	
40777	Tæppetøj og måtter til kabine										X	
40970	Vedligehold, renovering af læder- og polstermøbler										X	
40971	Solafskærmning, motorisering og reparation											
40972	Kompliceret solafskærmning											
40973	Tekstiler, farvelære og stofforbrug til gardiner										X	
40974	Programmering af motoriseret solafskærmning										X	
42835	Fremstilling og reparation af præsentationer										X	
42867	Skabelontryk på møbelstoffer										X	
42868	Tryk på møbelstof ved brug af rapport-systemer										X	
47231	Fremstilling af indvendige trapper											
Automatiseret og manuel produktion												
40211	CNC-styret overfræser, maskinlære, træ					X	X					
40213	CNC-PtP boremaskine, maskinlære, træ					X	X					
40214	CNC-programmering i ISO-koder, træ					X	X					
40215	CNC programmering i 2D, træ					X	X					
40216	Parametrisk CNC-programmering, træ					X	X					

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
40217	CNC-programmering i 3D, træindustri					X	X					
40219	Opstil og betjen CNC-styret overfræser, træ					X	X					
40220	Fixturer til plane emner på CNC-overfræser, træ					X	X					
40221	Fixturer, krumme emner på CNC-overfræser, træ					X	X					
40222	Kantbearb. af krumme træemner på 5-akset overfræser					X	X					
40223	3D overfladefræsning af massive emner					X	X					
40224	Opstilling og betjening af CNC-styret PtP					X	X					
40225	Fixturer til CNC-styret PtP boremaskine					X	X					
40226	Optimering af processer på CNC-overfræser					X	X					
40227	Tegningsfremstilling i CAD, træindustri					X	X					
40228	Visualisering af design i 3D CAD-software, træ					X	X					
40232	Tapværktøjer, træindustri					X	X					
40233	Høvleværktøjer, træindustri					X	X					
40234	Profilfræseværktøjer, træindustri					X	X					
40235	Savklinger, træindustri					X	X					
40236	Skafteværktøjer, træindustri											
40237	Slibeskiver, træindustri											
40238	Pudse- og slibematerialer, træindustri											
40244	Maskinteknik, træ afkorter, plade- og rundsav					X	X					

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
40245	Maskinteknik, træ, høvlemaskiner					X	X					
40246	Maskinteknik, træ, bore- og stemmemaskiner					X	X					
40247	Maskinteknik, træ, fræsere					X	X					
40248	Træbearbejdning på bordfræsere					X	X					
42838	Robotter i industrien for operatører					X	X					
42839	Robotbetjening for operatører					X	X					
43936	Håndtering med industrirobotter for operatører					X	X					
44209	Betjening af pneumatiske styreapparater for operatører					X	X					
44637	PLC introduktion, automatiske maskiner og anlæg					X	X					
44647	Automatiske anlæg, el-lære og relæteknik											
44650	Automatiske anlæg, pneumatik fejlfinding											
44651	Automatiske anlæg, hydraulik og fejlfinding											
44653	Automatiske anlæg, el-pneumatik fejlfinding											
Træbearbejdningsdata												
40255	Træbearbejdningsdata, transmissionsberegning					X	X					
40256	Træbearbejdningshastigheder for skærehastigheder mv.					X	X					

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardin-dekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
40257	Træbearbejdningsdata for fremføring og overflader					X	X					
40258	Træbearbejdningsdata, effektberegninger					X	X					
Gaffeltruck												
43686	Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage											
Kvalitetsudvikling og- styring												
40218	FPC håndbog, konstruktionsemner											
45370	Kvalitetsbevidsthed ved industriel produktion					X	X					
45371	Kvalitetsstyring i virksomheden					X	X				X	
Arbejdsmiljø, sikkerhed og ergonomi												
40391	Arbejdsmiljø inden for faglærte og ufaglærte job					X	X				X	
40392	Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job					X	X					
40746	Maskinsikkerhed og arbejdsmiljø i træindustrien					X	X					
42204	Arbejdsmiljø i træindustrien					X	X					
42730	Introduktion til førstehjælp på jobbet					X	X				X	
43996	Personlig sikkerhed ved arbejde med epoxy og isocyanater										X	
45141	Brandforanstaltning ved gnistproducerende værktøj											

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Trætørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
Arbejdsorganisering												
40277	Pris- og spildberegning af produkt i træindustri					X	X					
40278	Produktionsgrundlaget i træindustri					X	X					
43937	Anvendelse af 5-S modellen for operatører					X	X				X	
43938	Lean-kortlægning af værdistrøm for operatører					X	X				X	
43939	Systematisk problemløsning for operatører					X	X				X	
43941	Forebyggelse af fejl med Poka-Yoke for operatører					X	X				X	
43943	Logistik for produktionsmedarbejdere					X	X				X	
43978	Omstillingseffektivisering for operatører					X	X					
43979	Selvevaluering i produktionsgrupper					X	X				X	
45364	Etablering af selvstyrende grupper					X	X				X	
45365	Teambuilding for selvstyrende grupper					X	X				X	
Kommunikation, samarbejde og kunderelationer												
40003	Salgsteknik for salgs- og servicemedarbejdere										X	
45363	Kunde/leverandørforhold for operatører					X	X				X	
45365	Teambuilding for selvstyrende grupper					X	X				X	
45366	Kommunikation i teams					X	X				X	
It og anvendelse af computer												
44337	Oprettelse af database til jobbrug											

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardindekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
44343	Anvendelse af regneark til talbehandling											
44349	Indskrivning og formatering af mindre tekster											
44371	Jobrelateret brug af styresystemer på pc					X	X				X	
44373	Anvendelse af præsentationsprogrammer											
45361	IT og produktionsstyring for medarbejdere					X	X				X	
45564	Online kommunikation til jobbrug					X	X					
45565	Brug af pc på arbejdspladsen					X	X					
45859	Billedredigering i medarbejderens jobfunktion											
Personlig udvikling og læring												
45362	Personlig udvikling til arbejde og uddannelse					X	X				X	
45367	Uddannelsesplanlægning for medarbejdere					X	X				X	
45368	Værdibaserede arbejdspladser					X	X				X	
45369	Videndeling og læring for medarbejdere					X	X				X	
Specifikt for flygtninge og indvandrere												
40137	Fagunderstøttet dansk som andetsprog for F/I					X	X				X	

AMU-mål	Titel på uddannelsen	Jobprofiler inden for Træets Efteruddannelsesudvalg										
		Bearbejdning af råtræ	Fremstilling af halvfabrikata	Træ-tørring/imprægnering	Fremstilling, servicering og restaurering af orgler	Produktion og restaurering af døre, vinduer etc.	Produktion og restaurering af møbler	Design og Produktudvikling, bolig- og autointeriørmontering	Polstring af sidde-møbler, stole og sofagrupper	Gardin-dekoration	Stole/ Interiør til automobiler, lastbiler etc.	Ledelse
40532	Introduktion til arbejdsmarkedsuddannelserne (F/I)					X	X				X	
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)					X	X				X	
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)					X	X				X	
40535	Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)					X	X				X	
43343	Praktik for F/I					X	X				X	
45572	Dansk som andetsprog for F/I, basis					X	X				X	
45573	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau					X	X				X	
45574	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau					X	X				X	